Prijs 11 Cts.

VRAAGT DIT BLAD AAN DE KIOSKEN!

Zaterdag 23 Mei 1942
5e Jaargang Nr. 148

DE MISTHOORN

SOCIAAL-POLITIEK WEEKBLAD

Nadruk toegestaan, mits met volledige bronvermelding

UITGAVE STICHTING DE MISTHOORN
Hoofdredacteur J. NIJSSE
Redacteuren: Dr. P. MOLENBROEK en ERNST C. H. LOCHT
Redactie en Administratie PRINSENGRACHT 346, AMSTERDAM-C. — Postbus 367 — Telefoon 38895

Abonnementsprijs voor Nederland *f* 1.25 p. kw.; *f* 4.75 p. jaar. Buitenland *f* 6.— per jaar; alles franco per post. Losse nummers 11 cents. — Advertentietarieven op aanvraag. Postgiro 322600 ten name van Stichting De Misthoorn.

Hard tegen hard

DE Duitsche overheid heeft zich genoodzaakt gezien om de beroepsofficieren van het vroegere Nederlandsche leger in krijgsgevangenschap te doen gaan en daarenboven een aantal vooraanstaande Nederlanders uit het reactionnaire kamp als gijzelaars in verzekerde be[illegible] maatregelen, die een logisch uitvloeisel zijn van de geestesgesteldheid van de meerderheid van ons volk. Van al diegenen, die voor komen zinneloos het bloed der martelaren willen doen vloeien, is de houding van ons officierenkorps wel de jammerlijkste en de meest eerlooze geweest. Deze lieden immers hadden twee jaar geleden reeds in krijgsgevangenschap moeten gaan en zij hebben het alleen aan de grootmoedigheid van den Führer te danken gehad, dat zij dit lot konden ontgaan. Onder voorwaarde natuurlijk, dat zij op eerewoord moesten beloven niets tegen de bezettende macht te zullen ondernemen Dit eerewoord nu hebben zij op de meest infame wijze gebroken. In stede dankbaar te zijn, dat zij in hun gezinnen konden terugkeeren en daar rustig konden voortleven — men verlangde toch niet van hen, dat zij pro-Duitsch zouden zijn! — hebben zij complete en georganiseerde samenzweringen tegen de Duitsche Weermacht op touw gezet, met het gevolg, dat zij niet alleen zichzelf gedupeerd hebben, maar tevens de Nederlandsche soldateneer omlaag hebben gehaald. Een weinig ridderlijke houding!

Toch moet ook deze zaak weer als gevolg en niet als oorzaak worden beschouwd. Oorzaak zijn de stiekume hitsers aan deze en gene zijde van het Kanaal. Aan gene zijde de emigranten en joden, die hun hoogstaande mentaliteit dagelijks voor den zender demonstreeren; hier te lande de verklaarde doodsvijanden van de Germaansche wereld: de joden. Zij zijn in eerste en in laatste instantie de schuld van alle sabotage en met elke terechtstelling vermeerderen zij tevens de bloedschuld aan het Nederlandsche volk. Dit wil niet zeggen, dat de anderen, die zich op hun aanstichting tot onverantwoordelijke daden laten verleiden, vrij te pleiten zijn. In geenen deele! Gedurende de laatste twee jaar is er honde[illegible]noen wringt. Aan zenden malen op gewezen [illegible] tevens aan [illegible]lankmoedigheid heeft het niet ontbroken. Wie dus thans nog op eigen houtje oorlogje wil voeren, doet dit bewust en van hem mag worden aangenomen, dat hij de gevolgen voor zijn en anderer — rekening wil nemen.

Aan het geduld van de overheid is nú goddank een einde gekomen. Deze oorlog, of beter: deze revolutie is er een, die slechts met uiterste krachtsinspanning van alle goedwillende elementen haar beslag kan krijgen. Zij rekent definitief af met de geheele jiddisch-plutocratische èn bolsjewistische wereld en moet het bestaan van tientallen na ons komende Germaansche generaties verzekeren. De waarden, die op het spel staan, zijn voor ons te heilig en te grootsch dan dat wij ze in gevaar willen laten brengen door enkele groepen saboteurs en profiteurs. Daarom juichen wij het toe, dat op de meest hardhandige wijze alle sabotage en alle tegenwerking den kop ingedrukt wordt en dat wij tienvoudig aan hen zullen vergelden wat zij ons en ons werk aandoen. En daarom ook eischen wij het volkomen isolement van de geheele joodsche gemeenschap: het ghetto, dat zij niet mogen verlaten en waar zij elkander kunnen uitmoorden. Elke humanistische overweging is hier uit den booze: in dezen strijd gaat het hard tegen hard en hij, die de raakste klappen kan uitdeelen, zal overwinnen. Hopenlijk dringt het te elfder ure tot de botte hersenen van de anti's door, dat de laatste slag voor ons is!

BODEN, WAARVAN?

Kolderende onderwijs-heeren

De Bode is het blaadje van den Bond van Ned. Onderwijzers, die bij het oude N.V.V. was aangesloten. Het blaadje verschijnt dan ook als bijvoegsel van „Arbeid", een orgaan, dat langen tijd uitgesproken sociaaldemocratisch, dus „rood" was en dat thans, na de saneering en de stichting van het N.A.F., op weg lijkt te zijn nationaal-socialistisch te worden.

De toon van de Bode echter is nog gaarne hatelijk tegenover het autoritaire, onnoodig polemiseerend en vooral cynisch en sarcastisch. Dat C. Wilkeshuis, de schrijver van een Heemkunde-boek, dat door het weekblad Storm een heemkunde voor Joden en Bolsjewieken genoemd werd, veel in het blad schrijft, behoeft niet te verwonderen. Zoo schrijft deze Wilkeshuis op zijn gewonen cynischen toon over een echte z.g. „wilde" school in Mexico, die zooveel beter zou zijn dan onze erkende scholen en die hij een mirakelschool noemt, omdat de leerlingen er zoo mirakelsveel zouden leeren, n.l. zèlf arbeiden en verdienen! De leerlingen zijn daar — vanzelfsprekend voor wie den geest dezer semi-anarchistische heeren kent! — feitelijk baas, want de leerkrachten bemoeien zich pas met den gang van zaken, als ze geroepen worden!
...als, waar het onkruid van het *Ik en het Zelf* welig kan tieren en waar „hij-maakt-me-toch-niks", het leidend beginsel is, waarnaar de jeugd zich gedraagt!

Helaas weet Wilkeshuis niet, of deze school nog bestaat! (In Mexico is anders veel mogelijk, goede heer). Hij meewarigt, dat de staat zich misschien het lot van de school heeft aangetrokken en zoo het persoonlijk initiatief gedood. (Dat zou inderdaad jammer zijn, want daarmee kon je zoo heerlijk bazigheid en hyperindividualisme aankweeken: den geest, die alles maar „rotzooi" vindt, vooral alles wat naar gezag en orde zweemt). „Misschien is de stichter van de school wel tot ridder in de orde van de drie cactussen benoemd" (waarmee dan de heerlijke „vrijheid" weg zou zijn, nietwaar, goede heer, of liever: — in uw trant — virtuoos-van-het-sarcasme). Met dit afgeven op orden en lintjes zetten zulke „paedagogen" een oude traditie voort. Met welken wellust hebben zij niet tientallen jaren uit De Genestet's Het Land van Kokanje de parodie op het geven van lintjes door Willem II voorgelezen.

Erger maakt Wilkeshuis het, wanneer hij in hetzelfde Bode-nummer van 10 April j.l. het opheffen van verschillende jeugdbewegingen in paedagogisch opzicht niet veel minder dan een ramp voor de jeugd noemt! Merkwaardig hoe bezorgd deze heeren zijn, wanneer er een stap wordt gezet op den weg van werkelijk opvoeden inplaats van op dien van het geestelijk ondervoeden, dat zij plegen te beoefenen! Merkwaardig ook, dat deze „opvoeders" niet op de gedachte komen, dat zij en de jeugd, op welker sympathie zij zich openlijk beroemen, zelf die ramp veroorzaken door liever in het moeras van [illegible] op weg naar de betere gemeenschap [illegible]organisatie te begeven. Boekdeelen spreekt deze houding van negativisten als de Bode-mannen!

Moet men echter het kind beklagen en de moeder aanklagen, wanneer het kind het speelgoed van de moeder weigert, nadat deze hem het gevaarlijke mes heeft afgenomen? Het is overigens in den gedachtengang van deze semi-anarchisten, oud-sociaaldemocraten en -communisten heel gewoon, dat wie als de moeder de „rechten" aantasten, de „vrijheid" beknotten, dus in plaats van weldoeners.... boosdoeners zijn! *Aanwakkeren van ontevredenheid en klassenstrijd, voeden van geest van verzet, dat was ten slotte het einddoel der roode paedagogie, die de pestsfeer schiep, waarin met de schooltucht het onderwijs zelf, met name dat in de Nederlandsche taal, een fiasco werd.*

Deze „Bode" pleegde ten slotte ook nog een recensie over het Deutsches Lehr- und Lesebuch für die Niederländische Volksschule, een door het departement erkend en aanbevolen boek. In het nummer van het departementaal tijdschrift „Opvoeding, Wetenschap, Kultuurbescherming" van 15 Mei wordt deze recensie op twee plaatsen veroordeeld. Zoo lezen wij daarin: „Ongefundeerde critiek, zooals deze werd geuit door een onderwijsblad, dat blijk gaf het belangrijkste deel van dit werkje, n.l. het onderwijzersboekje, niet eens te kennen en zich ergerde aan de sfeer van taal en volk, welke in het leerboekje tot uiting komt, kan hierbij gevoeglijk onbesproken blijven." Het ambtelijk orgaan acht het blijkbaar beneden zijn waardigheid spijkers met koppen te slaan. Daarom zij hier opgemerkt, dat met die „sfeer van taal en volk" bedoeld wordt, dat De Bode zich ergerde aan het „feit", dat het boekje te weinig Nederlandsch en te veel Duitsch zou zijn! Deze paedagogen doen hier om politieke redenen alsof zij niet weten, dat in een schoolboek de geest der taal, die gansch het volk is, tot uiting moet komen en dus in en door het wezen der taal het wezen van het volk moet worden gegeven. Door dat beginsel laten de Duitsche scholen, met name die in [illegible] het de Engelsche taal, het Engelsche volk betreft. Het mag sommigen ongelooflijk in de ooren klinken, maar het is een feit, dat een Engelsch leerboek, ingevoerd aan een Duitsche school onbevooroordeeld en objectief omtrent Engeland inlicht, althans zeker tracht in te lichten.

Als klap op den vuurpijl van de kolderende onderwijs-heeren schrijft uitgerekend C. Wilkeshuis in De Bode van 15 Mei het volgende (cursiveering van ons):

„Dewey is de volbloed-Amerikaan, *nuchter, zakelijk,* wars van *waarheden* en ideeën die in de lucht zweven en geen nut afwerpen, een aanhanger van de *marxistische* leer, dat niet het bewustzijn der menschen hun maatschappelijken status, maar omgekeerd hun maatschappelijke status hun bewustzijn bepaalt. *) Het Hegelianisme op den kop gezet, „umgestülpt", zooals men dat noemt. „Realiteit". Aldus wordt door dezen kultuur-bolsjewiek heden 15 Mei 1942 de groote Hegel, met wien het nationaal-socialisme, evenals onze groote Bolland veel op heeft, achtergesteld bij een Amerikaanschen opvoedkundige, een aanhanger van de „marxistische" leer nota bene! Een jodenknecht dus! Daarbij blijft het echter niet, want Wilkeshuis geeft er meteen den grooten Fichte van langs en met hem indirect het waarachtig nationaal-socialisme, als hij vervolgt: „Men moet Fichte en Dewey naast elkander zetten, om het groote verschil in geestelijke atmosfeer te gevoelen en te beseffen, dat men hier te maken heeft met twee afzonderlijke werelden, ieder met haar eigen zenith; hier het een en daar het ander — hier de materieele zijde van het leven voorop, en ginds de diepe stroomingen — hier de Amerikaan, die slechts oog heeft voor het heden met zijn voor-de-hand-liggende opgaven, en ginds de Europeaan, die zijn liefde en zijn zorgen voor een eerwaardige traditie en voor immaterieele waarden heeft."

Ik vraag in gemoede: Is deze kultuur-bolsjewiek Wilkeshuis niet gevaarlijker dan indertijd zijn collega Blanndel, die zich te Haarlem berucht maakte? Gewone samenzweerders worden tegen den muur gezet, maar moeten deze [illegible] samenzweerders, deze kultuurpolitiekelingen voor de klas blijven staan niet alleen, maar ook nog voortgaan in onderwijsbladen den geest der opvoeders te bederven, althans bedorven te houden?

---

*) *M.a.w. de mensch leeft niet voor een schoon ideaal of leven, maar hij maakt zich een leer, die bij zijn leven past. Waarom dus idealen, wees nuchter en goochem. Ziedaar de conclusie van praktijk en opvoeding!*

De sabotage der snoepdistributie voortgezet!

ALWEER WEESP, ALWEER VAN HOUTEN

In ons nummer van 2 dezer hebben wij gewezen op de N. V. C. J. van Houten en Zn. te Weesp, die twee weken achtereen aan ongeveer 800 werknemers(sters) voor een waarde van eenige duizenden guldens chocolade mee naar huis gaf (en hen hiervoor den grossiersprijs berekende) op een oogenblik, waarop honderden winkeliers voor geen dubbeltje door Van Houten geleverd kregen. Wij vroegen toen: „Wien dringt, na kennisname van het bovenstaande, niet het woord „sabotage" naar de lippen?"

Welnu — nauwelijks had ons nummer de pers verlaten, of de honderden van Houten-menschen gingen opnieuw met een paket huiswaarts, en wel ditmaal met een kilo hagelslag.

Hagelslag.... duizenden moeders hunkeren er naar om er hun kinderen een smakelijke boterham mee te verstrekken. Maar Van Houten liet het personeel vóórgaan en de winkeliers zaten wederom zonder. Totdat.... er een bekendmaking in de bladen verscheen, dat de verkoop van versnaperingen gedurende het tijdvak van Vrijdag 8 Mei tot en met Zaterdag 16 Mei *verboden* zou zijn.

Donderdagochtend 7 Mei verscheen het verkoopverbod van versnaperingen in de pers. Tot goed begrip van hetgeen onder versnaperingen werd verstaan, was in de officieele publicatie nog de volgende toelichting gegeven:

„Onder versnaperingen vallen voor de toepassing van dit verbod suikerwerkartikelen en alle chocoladeartikelen. Hiertoe behooren dus o.a. borstplaat, fondants, bruidsuikers, ulevellen, caramels, toffees, drups, nougat, *boterhamstrooisels, zooals hagelslag, muisjes, e.d.,* dragé's, hoestbonbons, z.g. Engelsche drop, kauwgummi, schuimpjes, pepermunt, alle soorten bonbons en chocolade in alle vormen, zooals tabletten, reepen, staven, enz."

De opsomming was dus uitvoerig genoeg en er viel niet aan te twijfelen, of hagelslag behoorde ook onder de artikelen, die *niet* verkocht mochten worden.

Dit verbod nu schijnt op Van Houten de uitwerking te hebben gehad van de roode lap op den stier.

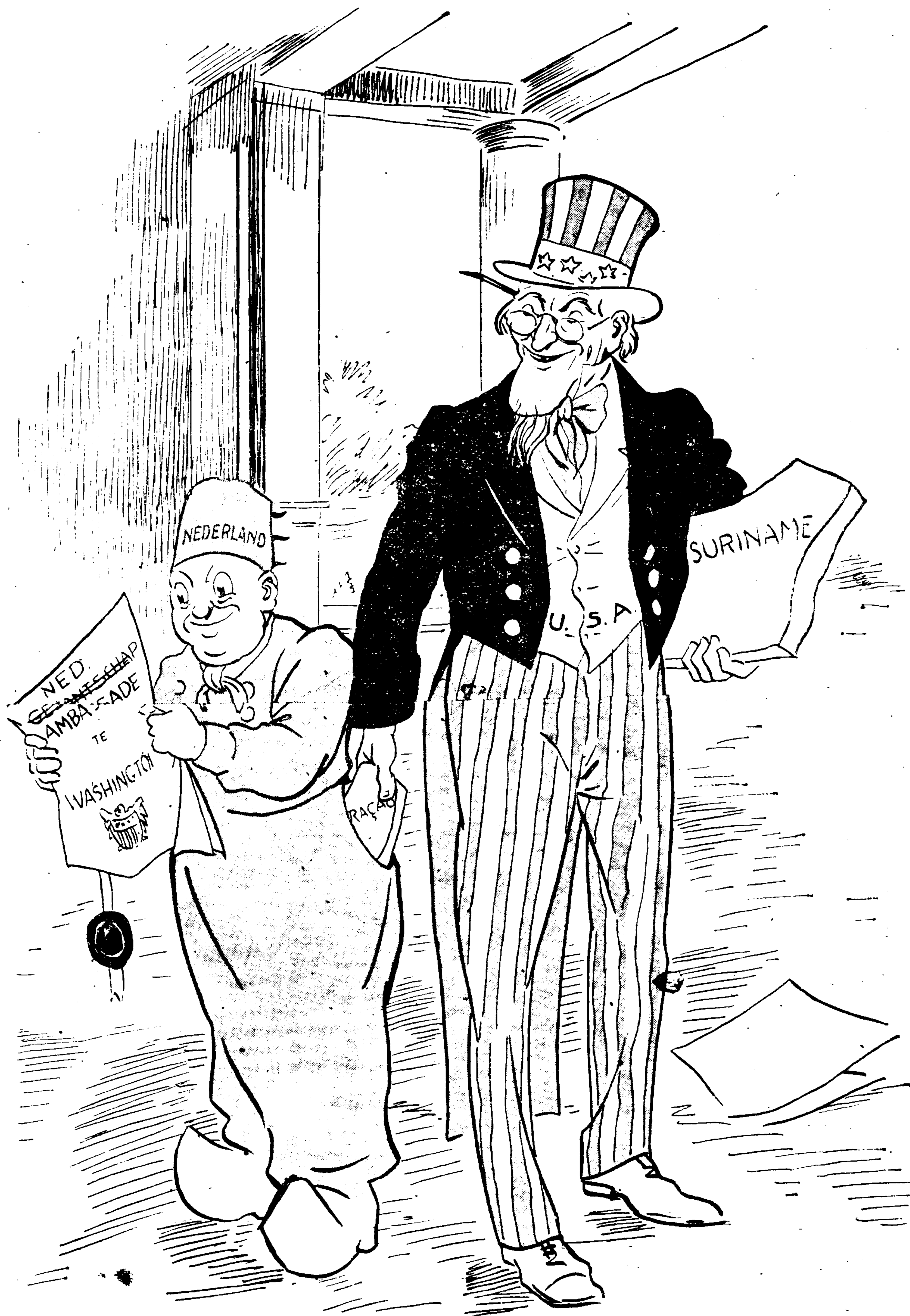
Want op Vrijdag 8 Mei, — dus één dag na het afkondigen der verbodsbepaling — leverden de expeditiewagens van Van Houten reeds in allerlei [illegible]eenten aan de winkeliers paketten hagelslag af tot een bedrag van f 27.—. Niet meer en niet minder; allen werden over één kam geschoren, allen kregen voor een waarde van f 27.—. Niet alleen kruideniers, maar ook broodbakkers, die anders alleen cacaopoeder of reepen verkochten, deelden in de hagelslag-verrassing.

Wellicht zal een of andere lezer denken: „Wel, het is toch logisch, dat Van Houten zijn producten aflevert aan de winkeliers, opdat zij tegen het tijdstip, dat de snoepkaart geldig wordt, het noodige in huis zullen hebben?"

De zaak staat echter anders. Men moet n.l. weten, dat Van Houten opdracht gegeven had aan de bestellers, die de paketten hagelslag afleverden, den winkeliers de boodschap te brengen, dat „zij hiermede doen konden wat zij wilden." Met andere woorden: voor deze partij hagelslag behoefden geen bons te worden ingeleverd!

Natuurlijk is van deze „vriendelijkheid" van Van Houten een zeer gevarieerd gebruik gemaakt. De eene winkelier liet een goeden klant er van profiteeren — niettegenstaande er een verbod was van verkoop, óók van hagelslag! — een ander heeft het paket zuinig weggeborgen en t.z.t. zal de hagelslag wel eens te voorschijn komen, als de voorraden elders uitgeput zijn.

Wederom heeft dus Van Houten kans gezien de distributie-voorschriften op slinksche wijze te ontduiken. Honderden, waarschijnlijk duizenden paketten hagelslag, waarbij dan nog de verstrekkingen aan het personeel komen, zijn aan de regelmatige distributie onttrokken. Wie het oor te luisteren legt in de kantoren en fabriekslokalen van Van Houten te Weesp en de reacties waarneemt op het politiek gebeuren, behoeft niet eens meer te vragen, of de door ons gesignaleerde handelingen voortspruiten uit een drang naar sabotage. Ook bij Van Houten heerscht de besmettelijke ziekte, waarvan wij de vorige week repten, in bedenkelijke mate. Wie weet, misschien ligt hier de haard wel.

VOOR WAT, HOORT WAT!

BINNENLAND

Zeer geslaagde wijdingsavond

(Van onzen Haagschen correspondent)

Zondagavond j.l. is onder auspiciën van de Chr. Geref. Moonlightcroonclub „Ps. 96 : 1", geestelijk leider Ds. K. W. A. K. Zalvertroost, en de R. K. Blueblubberband „Pecunia non olet" onder leiding van pater Gerrit Graai S. J. een gemeenschappelijke meditatiefeestavond in den Dierentuin gehouden. De avond werd bijgewoond door tal van vooraanstaande adspirant-gijzelaars. Onder de afwezigen merkten wij o.a. op de heeren Colijn en Gerbrandy, ministers-in-ruste, den heer Van Kleffens, minister van Buitenlandsche en andere duistere Zaken en den heer Moos van Blankenstein, namens de Vrije Pers. Tal van sterren waren aanwezig, in alle grootten.

Toen wij de twilight-zaal van den Dierentuin binnentraden, was deze reeds tot de nok gevuld en men bespeurde die merkwaardige geladen atmosfeer, die steeds in een Dierentuin heerscht, wanneer er iets bijzonders gaat gebeuren. Het stemmen van de instrumenten wekte alle associaties van de jungle, en nadat het eerste nummer was losgebarsten, voelden wij ons geheel thuis. „Negro-choir at sunset" werd met veel kleur voorgedragen, „Mrs. Roosevelts night-cap", gezongen door „Ps. 96 : 1", werd tot een grootsche nationale manifestatie. Het refrein werd door allen staande meegezongen.

Vervolgens nam Ds. Zalvertroost het woord. Hij wees op de groote verdiensten, die de deelnemende vereenigingen voor de Nederlandsche cultuur gehad hebben, en sprak de hoop uit, dat eenmaal de tijd weer zal losbarsten, waarop wij weer in vrijheid onze psalmen kunnen croonen. De grijze voorzanger wees inzonderheid op de groote bijdragen, die het Uitverkoren Volk aan de christelijke liturgie heeft geleverd.

In de pauze werd gecollecteerd voor crooners in de verstrooiing.

Na de pauze werd een bont programma uitgevoerd, dat op hoog peil stond. Wij noemen „Kissing and missing", „Jahwe our Lord", „Way down in the Marmarica" en „My dear old whiskey baby", welk laatste nummer was opgedragen aan den grooten Angelsaksischen veldheer.

Vermelden wij nog, dat de bewoners van den Dierentuin een werkzaam aandeel hadden in de muzikale prestaties.

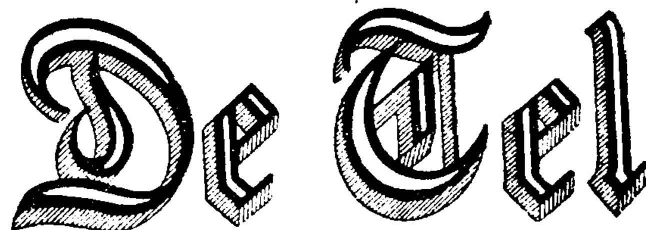
Ds. Z. sloot op de gebruikelijke wijze.

On'wrichte berichten

De Vereeniging van Britsche Geheelonthouders heeft een manifest tot den premier Winston Cchurchill gericht, waarin zij de wenschelijkheid van de algeheele drooglegging van het Empire uiteenzet. Het schrijven was gesloten in een leege whiskeyflesch.

In geheel Rusland zijn bidstonden voor den vrede gehouden. De plechtige Heilige Mis in de Groote Kathedraal te Moskou werd bijgewoond door vadertje Stalin met gevolg. Er werd gebeden voor het zieleheil van alle gefusilleerde generaals.

Uit Britsch-Indië wordt gemeld, dat de bevolking daar eenparig in verzet is gekomen tegen de Japansche propaganda „Nog nooit tevoren," zoo zeide een voorman van het Indische volk aan den specialen correspondent van Reuter, „is het Indische volk meer op leven en doo met het Britsche vereenigd geweest. Evenals Groot-Brittannië strijden ook wij voor de vrijheid van alle kleine naties." De spreker hekelde het optreden van „zekere onvaderlandslievende elementen" als Ganmaken van Engeland. „Nooit," zoo sprak de Indische voorman, „zullen wij vergeten op welk een indrukwekkende wijze Engeland de lijken van duizenden vermoorde Indiërs aan de vlammen heeft toevertrouwd. Lang leve Koning Georg VI!" zoo eindigde deze spreker zijn betoog.

HET MEEST GEPREZEN GROOTE LACHBLAD
Uitgever: A. B. C. KOLDERT; Hoofdredacteur: G

H. M. Koningin Wilhelmina bracht heden, in gezelschap van Sovjet-ambassadeur Maisky, een bezoek aan den gewezen aartsbisschop van Canterbury, Dr. Cosmo Lang. De bisschop zeide zeer verheugd te zijn, dat hij deze twee groote geesten der democratie in zijn nederige stulp mocht ontvangen. H. M. hield een referaat over moreele en geestelijke herbewapening en Mozes Maisky sprak over „Het Oude Testament, grondslag der Sovjet-ideologie". De gasten vonden elkaar tenslotte aan een gemeenschappelijken feestmaaltijd, welks overblijfselen met milde hand onder de hongerige kinderen van Canterbury werden uitgedeeld. Voorwaar, een nobel gebaar!

LAATSTE NIEUWS

(Gedeeltelijk gecorrigeerd)

Naar het schijnt schijnt de gebeurtenis, die hedenmiddag scheen te zullen gebeuren, niet gebeurd te zijn. Schijnbaar schijnen andere gebeurtenissen, wier verschijnen niet vast scheen te staan, op het laatste oogenblik gebeurd te zijn, zoodat de gebeurtenis, die niet schijnt te zijn gebeurd, den schijn van een schijn-gebeurtenis op zich geladen heeft. De politie heeft de zaak in onderzoek.

ONGEZONDE STUKKEN

Ergerlijk

M. de R. — Nog herhaaldelijk komt het voor, dat landgenooten in winkels Duitsche waren koopen. Is hier nu niets tegen te doen? Kan de regeering hier niet ingrijpen?

Uw abonné VISKOPER

Uit het dagboek van David Cohen

3)

„Dat weet ik nog niet. Maar als jij nog lang hier blijft staan, gaan je andere kiezen ook nog pijn doen. Wees dus verstandig en verkoop mij 15 bosjes voor 30 cent."

Na lang praten gaf ze toe. Toen de handel afgesloten was, zei ik hartelijk tegen haar:

„Ziezoo, nu kun je rustig naar huis gaan en eens goed uitvieren."

„Stik!" zei ze en dat begreep ik niet, want ik had haar toch geholpen.

Ik deelde nu ieder bosje weer in tweeën, zoodat ik er 30 had. Ik verkocht er 28 voor 5 cent per stuk. De laatste twee kon ik niet kwijt. Wat zou ik er mee doen? Wacht, een prachtidee kwam bij me op. Ik ging naar het zusterklooster, waar ik de eerste keer gegeten had.

„Hier zuster, deze viooltjes laat mijn moeder brengen als dank voor het lekkere eten van gisteren."

Ik gaf haar de 2 bosjes. Ze was in de wolken.

„Dat vind ik nog eens aardig! Wacht, dan zal ik even moeder halen!"

Ik bleef op het matje staan. Ik begon te twijfelen, of het wel verantwoord was, om twee bosjes weg te geven, waar ik misschien nog wel een dubbeltje voor had kunnen krijgen. In ieder geval had ik kunnen volstaan met één bosje. Aan zoo'n verkwisting zou ik me in de toekomst nooit meer schuldig maken, nam ik me voor.

Moeder-overste kwam aanloopen met de portierster en streek over mijn krullen.

„Dat vind ik aardig van je, ventje! Wil je je moe hartelijk bedanken? En nu moet je iederen dag hier komen eten! Zul je dat doen?"

Ik beloofde het en wachtte nog even, of ze misschien nog wat geld zou geven. Maar toen dit niet gebeurde, zei ik netjes goedenavond en verdween.

Ik beschikte nu over één gulden twaalf en een halven cent. Dat was niet kwaad voor twee dagen. Bovendien had ik verschillende levenslessen opgedaan. Als een ander in nood zit, kun je er een hoop voordeel uitslaan. Dat moest ik onthouden. En af en toe iets cadeau geven bracht ook weer zijn voordeel op.

Over het eten behoefde ik mij niet bezorgd te maken den eersten tijd.

Ziehier, geachte lezer(es), de eerste pagina's van mijn dagboek. Ik heb ze natuurlijk uitgewerkt. Oorspronkelijk stonden er maar korte notitie's. Maar om u een duidelijk beeld van mijzelf te geven, heb ik alles uitvoerig neer willen schrijven uit mijn herinnering. Wat dunkt u totnogtoe van mijn persoon op 14-jarigen leeftijd? Zoo begint een kapitalist zijn loopbaan naar het succes. Op alles moet hij bedacht zijn. Geen gelegenheid moet hij voorbij laten gaan om winst te maken. Hij moet den naaste nooit als waardeloos voorwerp beschouwen, maar steeds als een bron van inkomsten. Ik tril van verontwaardiging, als ik iemand hoor spreken over de nutteloosheid van de menschen. Geen mensch is nutteloos! Steeds en overal kan hij van dienst zijn. Zelfs de armsten onder de armen zijn geen waardelooze objecten, maar kunnen nog voordeel afwerpen voor anderen. Is dit geen verheven levensbeschouwing? Maar ik zal mijn dagboek verder laten spreken.

19 Mei

Het bloemenmeisje vandaag niet gezien. Als ik nu haar adres maar wist, zou ik voor haar bloemen verkocht hebben. Zoo gauw ik haar weer zie, moet ik haar adres hebben. Vandaag slechts 15 cent verdiend met pakjesdragen.

20 Mei

Ze was er vandaag weer, maar ze werd woedend, toen ik op haar afkwam.

„Pak je weg, leelijke schooier!"

Ze zag er weer lief uit. Ze verkocht goed.

„Je ziet er weer heel anders uit dan eergisteren", begon ik het gesprek. Ze gaf geen antwoord.

„Ja, heel anders. Veel knapper. Als ik geld had, kocht ik al je viooltjes, om je een keer over je wang te mogen aaien."

Ze keek me wantrouwend aan:

„Al praat je nu nog zoo mooi, ik verkoop aan jou niet!"

„Poeh! Ik denk er niet aan, om vandaag tegen jou te concurreeren. Zeg, hoe heet je eigenlijk?"

„Gaat je geen steek aan!"

Ze stak haar tong tegen me uit, waaruit ik opmaakte, dat ze toch een beetje gevleid was door mijn woorden.

„Zeg, hoor nu eens, ik heet David. David Cohen. Hoe heet jij nu?"

Ze kon geen antwoord geven, want juist kwamen er een paar heeren,

elefoon

HBLAD, waarin opgenomen „DE SLAAPMUTS"
teur: GERRIT STROOPOP, Leuterkerke (N. B.)

Wat is dat voor een teeken?

M. de R. — Dezer dagen bezocht ik Amsterdam en moest tot mijn verbazing constateeren, dat daar een ware insignesrage heerscht. Zeker wel 100.000 van de 800.000 inwoners liepen met een groot geel embleem op hun borst. Is dat het ken van een nieuwe nationaal réveil-partij? Gaarne eenige inlichtingen van u tegemoet ziend.

Uw abonné ACHTERAF,
Tietjerksteradeelermirdum

(Kan een onzer lezers dezen abonné misschien van dienst zijn? — Red.)

Ongewenscht

M. de R. — Ik reis veel met de trein en telkens moet ik constateeren, dat er nog steeds van die zgn. N.S.B.-ers bij de weg zijn. Versierd met hun bekend merkteken, dat het gezonde Nederlandse volk verafschuwt, gaan zij in de trein zitten en ergeren het publiek door hun onbeschoft optreden. Soms vertellen zij de laatste nieuwtjse van de Duitse radio, soms gaan zij zitten kaarten of roken of spuwen, maar steeds zijn zij een en al opgewondenheid en redeneren zij met handen en voeten. M. de R., is hier nu niets tegen te doen? Kan men geen aparte coupé's reserveren voor deze leden? Het is de wens van vele vaderlanders.

Hoogachtend,
VLEESHOUWER

Mr. Presidents kijk op den oorlog
Een sensationeel onderhoud

(Van onzen vliegenden binnenhuisarchitect)

HOEKJE VAN DEN HAARD, Mei 1942 — Eerbiedig traden wij naar het wereldberoemde hoekje van den haard, waar de Groote man prijkte.

„Sire," zeiden we, „wij danken u, dat u zoo vriendelijk wilt zijn ons eenige woorden toe te voegen. Mogen wij vragen, waaraan u, op uw leeftijd de vitaliteit voor een interview ontleent?"

„Alleen en uitsluitend aan Dr. Is. Juda's Medicinale Opmonterings Pillen," zeide de Heerscher Over Millioenen. Ik **WAS JARENLANG SLAP EN LUSTELOOS**, doch dank zij Dr. Juda's speciale behandeling, kan ik nu weer **GAAN EN STAAN WAAR IK WIL."**

„Kolossaal Sire," zeiden wij, diep onder den indruk, „ook in Europa?" En wij proefden reeds een sensationeele onthulling.

„In Europa heb ik mijn filialen," zei de Gevreesde, „The Anglo-Russian Retreaters Comp. Twintig terugtochten per jaar, vrij voor elk accountantsonderzoek. Steeds worden nieuwe gebieden ontdekt."

„Is een M.O.P. duur?" vroegen wij.

„Dr. Judas M.O.P.'s worden geleverd in flacons van 20, 40 en 80 tabletten," antwoordde de Vitale, „Bij iederen bonafiden drogist. Prijs resp. 20, 40 en 80 dollar per flacon."

„Dat is niet mis," zeiden wij, „Wie zal dat betalen?"

„Ze worden niet betaald," zei de Opperste Groot-Financier, „ze zijn een post van de rekening, die wij Europa straks zullen presenteeren."

„Uitermate interessant," zeiden wij verrukt, „Wanneer denkt u dat te doen?"

„Daarover mag ik me niet uitlaten," zei de Strateeg der Strategen, „Het is een staatsgeheim."

„Aha," zeiden wij eerbiedig, „nee dan natuurlijk. Apropos, Sire, gebruikt uwe gade ook Dr. Juda's M.O.P.?"

„Dat niet," zei de Verhevene, „maar zij is geïnteresseerd in de onderneming, en dus is het een landsbelang dat zij bloeit. Zet u dat maar gerust in de krant."

En daarmee was dit interview, dat weldra wereldschokkende beteekenis zal krijgen, ten einde.

In het zonnetje gezet

Dezer dagen kwam ik mijn vriend den beiaardier tegen. Hij zag er slecht uit, wat geen wonder is onder de heerschende broodroof.

„Kerel," zei ik, „wat is er met jou aan de hand?"

Hij zuchtte, „Je bent altijd mijn beste vriend geweest, nietwaar?" vroeg hij.

„Pardon," zei ik, „ik heb m'n portefeuille thuis laten liggen." Want ik kèn den beiaardier. Maar hij keek me aan met zijn trouwe kalveroogen, waarin de smart over mijn ruwe opmerking lag verborgen.

„Materialist," zei hij misprijzend, „Ik heb geestelijken nood."

Ik hield een hatelijke opmerking terug, streek met mijn hand over mijn hart en zei: „Kom mee naar „Den Vergulden Drockpers" op de Nieuwezijds. Misschien schenken ze er ons één van wege jouw noodlijdendheid."

We zetten ons bij „Den Vergulden Drockpers" op het terras, lekker in de zon — die niemand rooven kan — en bestelden een oude klare. De ober bracht een kopje koffie met een paar radijsjes.

„Amice," zei mijn vriend de beiaardier, „ken je Het Meest Gelezen Groote Dagblad. Het Blad Voor Ieder. Die Zich Een Eigen Oordeel Wil Vormen. Het Blad Voor Jong-Nederland. Het Blad. Heusch!, Met Den Fijnen Neus?"

„En of ik het ken," antwoordde ik, „het is het eenige orgaan, waarop wij nog kunnen bouwen."

„Dat dacht je maar," zei mijn vriend met somberen blik, „Je hebt zeker het ochtendblad van Zondag 17 Mei niet gelezen?"

„'s Zondagsochtends heb ik andere bezigheden," zei ik geprikkeld, „Omdat jij nu zoo van God verlaten bent...."

„Om kort te gaan," ging de beiaardier voort, „in dat ochtendblad stond een artikel, zoo-maar eigenhandig van de redactie, en dat was — schrik niet — antisemitisch."

Ik moest mijn stoel vasthouden om niet op te staan. „Anti-semitisch?" riep ik uit, „dat kun je niet meenen!"

„Het is bittere ernst," zei hij droevig, „Lees maar." En hij duwde me H. M. G. G. D., H. B. V. I., D. Z. E. E. O. W. V., enz. onder den neus.

Wat ik las deed mij de haren te berge rijzen. „Ter overdenking" stond er n.b. boven!

„Amice," zei ik, „dat begrijp ik niet. Het is zoo tegen de joden en de redactie is zelf...."

Mijn vriend snoerde mij den mond.

„Stil toch!" zei hij en keek angstig om zich heen, „Dat mag je tegenwoordig niet meer zeggen! Allemaal onder het wijwater geweest."

[illegible] begon hoe langer hoe meer te koken, „maar ik wensch geen gewijwaterde krant te lezen, die anti-semitisch is. Ik ga direct m'n abonnement opzeggen!"

En de daad bij het woord voegend vergat ik in mijn kwaadheid om den beiaardier voor de vertering op te lichten.

AQUINO.

die haar laatste bosjes kochten. Ze lachte nu en zei:

„Ziezoo, voor vandaag heb ik mijn kost weer verdiend."

Ze nam haar mandje en stapte heen. Ik nam een kloek besluit en ging met haar mee.

„Toe, zeg me nu je naam!"

„Als je het dan zoo graag weet: ik heet Greetje Koopmans."

Nu het ijs gebroken was, babbelde zij maar door. Ze was een wees en woonde bij een vrekkigen oom, die haar iederen dag liet betalen voor eten en slapen. Als zij geen geld had, kreeg zij geen eten. Voor het eten moest zij 30 cent geven en voor het slapen 10.

Een fantastisch plan kwam bij me op.

„Kan je dat iederen dag?" vroeg ik.

„Zoo ongeveer wel, maar het eten is bar slecht.

Een tijdje liep ik zwijgend naast haar voort en dacht diep na.

„Waarom zeg je niets?" vroeg ze eindelijk.

„Wat zou je ervan zeggen, als je iederen dag eens warm eten kon krijgen voor slechts 20 cent?"

„Dat bestaat niet!"

„O neen? Dan vergis je je leelijk. Ik weet een huis, waar ze voor kinderen zooals jij en ik een warme maaltijd geven en nog brood en worst en kaas voor 's morgens en 's avonds. En dat allemaal voor 25 cent."

Ik had wel gezien, hoe begeerig zij keek, toen ik sprak over iederen dag een warme maaltijd en brood en worst. Daarom legde ik er maar gauw 5 cent bovenop.

„En eerst zei je 20 cent!"

„Ja, dat was voor de warme maaltijd. Voor het brood en de worst en de kaas betaal je 5 cent extra."

„Waar is dat dan?" vroeg ze begeerig.

„Tut, tut, dat zeg ik pas, als je mij ook een plezier doet."

„Loop naar den bliksem, joch! Eerst treiter je iemand met warm eten en worst en kaas en dan wil je het adres niet zeggen!"

„Kalm aan, Greetje! We moeten eerst een overeenkomst maken. Ik zal je er zelf naar toe brengen overmorgen, als je erin toestemt, dat ik je compagnon word. We verkoopen dan samen de bloemen en deelen de winst samen. Voel je daar wat voor?"

„Ja, dat zou mooi zijn," antwoordde ze geestdriftig, „Jij bent een slimme duvel en dan kunnen we veel meer verdienen. Ik zal er eens over nadenken. Morgen zal ik je mijn antwoord geven."

„Goed! En dan eet jij overmorgen warm eten en voor de rest kaas en worst!"

Met die woorden verliet ik haar.

Ik ging toen naar het zusterhuis en belde aan.

„Ach, daar heb je het bloemenventje weer!" begroette de zuster mij, „Heb je al weer honger?"

Heel bedeesd antwoordde ik:

„Neen zuster! Maar ik zou u willen vragen: mag mijn zusje misschien een tijdje hier komen eten in mijn plaats? Ik vind het zoo zielig, dat ik iederen dag een vollen maaltijd heb en zij niet. Dan zal ik wel ergens anders eten zien te krijgen."

De zuster moest haar neus snuiten. Het duurde even, voor zij daarmee klaar was. Haar stem klonk schor, toen zij sprak:

„Och arme jongen! Jij maakt ons nog beschaamd! Jij zou honger willen lijden voor je zusje? Niks hoor! Voortaan komen jullie hier samen eten."

Dit antwoord had ik natuurlijk verwacht. Ik bedankte de zuster hartelijk en vertrok met de belofte, dat ik iederen dag met mijn zusje zou komen eten. Nu ben ik benieuwd of Greetje toe zal happen.

21 Mei

Het is alles prachtig gelukt. Expres ben ik pas tegen den avond naar den Dam gegaan. Greetje keek bepaald opgelucht, toen zij mij zag.

„Ik dacht al half, dat je me beduveld had!" was haar begroeting. Dat stemde me weer tot nadenken. Zij wilde dus met allebei de handen mijn aanbod aangrijpen. Ik kon nu mijn voorwaarden wat hooger stellen. Ik veinsde daarom haar eerst niet te begrijpen.

„Wat bedoel je?" vroeg ik onverschillig.

„Wel, dat voorstel van jou om mijn compagnon te worden en iederen dag warm eten en worst en kaas!"

„O, bedoel je dat? Ik heb er eerlijk gezegd niet meer aan gedacht. Ik betwijfel, of er wel genoeg verdienste in dien handel van jou zit."

„Wat?!" schreeuwde ze, „Alles wat ik verkoop is zuivere winst!"

Dat was iets nieuws voor mij.

„Je moet toch zeker die bloemen inkoopen?"

„Ben je gek! Die groeien bij mijn oom in het tuintje. Als ik maar geld betaal voor mijn eten en slapen, vindt hij alles goed."

„Zoo, zei ik peinzend, „nou, het is in ieder geval een tijdje te probeeren."

„Ja, maar hoe zit het dan met het eten?"

(Wordt vervolgd)

AMBTENAREN-RECHTSPRAAK

Een eisch van dezen tijd: in handen van de vrederechters!

EEN GEBEURTENIS, die in den herfst van het vorig jaar te Hilversum heeft plaats gegrepen en die aanleiding gaf tot uitspraken van het Ambtenarengerecht en den Centralen Raad van Beroep in Ambtenarenzaken — de laatste onlangs — heeft weer eens een schril licht geworpen op de mentaliteit, die zekere ambtelijke colleges bezielt. Merkwaardigerwijze is dit toch wel uitermate interessante geval niet gepubliceerd geworden in de pers, hoewel daartoe alle aanleiding bestond.

Men oordeele:

In Augustus van het vorig jaar werd een maatregel der overheid van kracht, die de verwijdering van joodsche leerlingen van Nederlandsche onderwijsinstellingen beoogde. Naar aanleiding daarvan belegden de leerlingen van de vijfde en zesde klasse van het gymnasium te Hilversum een protestvergadering. Deze vergadering had uitgerekend op 31 Augustus plaats en nogmaals uitgerekend ten huize van den leerling van het gymnasium en bestuurslid der gymnasiastenvereeniging.... P. Polak! (Terzijde: het is ons een raadsel, hoe op dat oogenblik, meer dan een jaar na de bezetting, dit jodenjoch nog bestuurslid kon zijn van een toch door de hoogste schoolinstanties erkende leerlingenvereeniging.)

Vóórdat de vergadering een aanvang nam, stelden de leerlingen den leeraar van het gymnasium W. Stender, wien zij verzochten deze vergadering bij te wonen. Genoemde heer gaf, ofschoon het Zondag was, onmiddellijk aan den wensch der gymnasiale broekemannetjes gehoor. Te ongeveer twee uur in den namiddag werd de bijeenkomst in zijn tegenwoordigheid geopend. De protestlustige scholieren gaven daarbij onverbloemd hun „meening" over de overheidsmaatregelen te kennen en opperden verschillende concrete sabotage-plannen. In plaats nu van, zooals zijn plicht ware geweest, onmiddellijk de vergadering te verlaten, ging deze leeraar met de leerlingen discussieeren (welk een verhouding!) over de mogelijkheden en wenschelijkheden eener protestactie. Hij verklaarde zich daarbij — een rapport hieromtrent zegt: „vierkant" — tegen de voorgestelde maatregelen van de jongetjes, hetgeen, gezien zijn positie en den geest des tijds, vanzelfsprekend was. De knapen bleven echter volharden in hun jodendienarij en wilden met alle geweld op een of andere wijze het gewicht hunner „persoonlijkheden" naar voren brengen. Zij besloten daarom tenslotte een protestschrijven op te stellen en dit tegelijk met het maandblaadje van de school aan de leden toe te zenden. De leeraar Stender ontraadde ook dit plan, erop wijzende, „dat de leerlingen als vaststaande konden verwachten, dat hierop strafmaatregelen zouden worden genomen", maar stemde toch later mee in onder de voorwaarde, dat men „de bewoordingen van het protest zoo sober mogelijk moest stellen." M.a.w.: het ging bij Stender niet om het idiotisme en het insubordineerend karakter van de voornemens dezer Hilversumsche gymnasiasten, maar om de straf, die zij zouden oproepen! De leeraar hielp de leerlingen vervolgens bij het opstellen van het pamflet en verliet daarna de vergadering.... neen, niet om zijn rector van het gebeurde in kennis te stellen, maar om rustig naar huis te gaan en er verder het zwijgen toe te doen! Het behoeft geen betoog, dat de leerlingen in kwestie door deze houding van een autoriteit niet weinig werden gestijfd!

Den volgenden dag vonden de leerlingen van het gymnasium, de rector, de leeraren en curatoren, de burgemeester van Hilversum en de wethouder van onderwijs aldaar het bewuste protestbriefje in hun bus. Ook toen heeft meneer Stender gezwegen. Pas op 6 September, dus een week later, heeft hij, nadat was uitgelekt, dat ook een leeraar bij de actie der leerlingen was betrokken, op een vergadering van leeraren — in verband met deze aangelegenheid door den rector bijeengeroepen — zich aangemeld als de betrokkene en bekend, dat hij reeds lang op de hoogte was van het voornemen en de praktijken der leerlingen.

Wij stellen dus vast:

Ten eerste: de leeraar Stender laat zich op Zondag door leerlingen zijn school, waaronder één klasse, waar hij in het geheel geen les gaf, vanuit zijn woonplaats Bussum naar Hilversum commandeeren;

ten tweede: **de leeraar Stender**, op de hoogte gebracht zijnde van het **doel der bijeenkomst, verlaat** deze niet terstond, maar begeeft zich met de leerlingen in discussie en stelt tenslotte met hen een tegen de overheid gericht protestschrijven op, *daarbij zijn taak als OPVOEDER der jeugd dus geheel en al verzakend;*

ten derde: de leeraar Stender zwijgt, nadat hij de vergadering verlaten heeft, angstvallig over de voornemens der leerlingen, óók tegenover den rector en óók nadat de leerlingen hun plannen hebben uitgevoerd, *nu dus zijn plicht als AMBTENAAR verzakend;*

ten vierde, pas nadat de rector in een leerarenvergadering den bij de actie betrokken leeraar aanklaagt, maakt hij zich bekend.

Welke motieven den heer Stender bewogen hebben tot deze verderfelijke houding is ons niet bekend, maar zij doen ook niet ter zake. Feit is, dat de man op ernstige wijze in zijn plicht tekort schoot, té ernstiger waar het hier een aanslag van niet tot oordeelen en handelen kundige en bevoegde minderjarigen op het gezag gold.

De burgemeester van Hilversum heeft dezen leeraar, geheel in overeenstemming met de nationaalsocialistische denkwijze, uit zijn functie ontslagen. Zonder twijfel zal bij zijn overwegingen de gedachte, dat het belang van de school, die door Stenders nalatigheid het voorwerp van straffe maatregelen had kunnen worden, door zijn verdere tegenwoordigheid wordt bedreigd, hebben voorgezeten. Het persoonlijk belang van den enkeling (den leeraar) viel hier ten offer aan het grootere belang van het geheel (het gymnasium).

Wij wijzen er hierbij op, dat gevallen als deze in de naaste toekomst niet zeldzaam behoeven te blijven. Immers, de leeraar Stender zoowel als de leerlingen der school kunnen in zekeren zin beschouwd worden als slachtoffers van het joodsch-democratisch tijdperk, dat met zijn humanistische tendenzen en prediking van weekelijke en valsche sentimenten de ziel dezer menschen voorgoed heeft vergiftigd. Mèn kan de ouders der leerlingen verantwoordelijk stellen voor de daden van hun kinderen, omdat zij aan de bedoelde actie paal en perk hadden behooren te stellen. Maar ook van deze ouders zal slechts een gedeelte in staat zijn zich te verheffen boven de nivelleerende invloeden van den democratischen „geest" en de konsekwenties van hun houding te peilen; de rest is evenzeer slachtoffer van een generatieslange geestelijke verdooving en misleiding. De ware schuldigen, die het zaad gezaaid hebben, welks opgeschoten kwaad nog altijd voortwoekert, zijn hier alleen te treffen in de geestelijke leidslieden van ons volk uit het verleden: de joden en hun handlangers in de pers en de politiek, in kerken en in scholen. Dat ook naast het onkruid moet worden uitgeroeid spreekt vanzelf: de nieuwe staat zal zich den waarborg moeten verschaffen, dat de foute houding van een enkeling niet velen ten voorbeeld kan zijn en dat aanslagen op zijn autoriteit achterwege blijven. Vandaar, dat het ontslag aan dezen leeraar, die niet zag, waar zijn taak lag en waar niét, alleszins gerechtvaardigd is.

De heer Stender dacht er zelf anders over en hij ging in beroep tegen het besluit van den burgemeester. Het Ambtenarengerecht vernietigde daarop dit besluit. De burgemeester ging nu op zijn beurt in hooger beroep, zoodat de zaak voor den Centralen Raad van Beroep kwam. Dit instituut bevestigde de uitspraak van het Ambtenarengerecht onder een motiveering, die waard is aan de verborgenheid ontrukt te worden, omdat zij een indruk geeft van den duffen en verdorven geest en de bekrompen inzichten, die de ambtenarenrechtspraak nog heden kenmerken, en die zijn colleges voor den nieuwen tijd onmogelijk maken. (Merkwaardig is, dat deze zelfde rechters destijds ook de burgemeesterskwestie-Ootmarsum tegen den broer van den burgemeester van Hilversum behandelden, waarbij zij een demonstratie gaven van hun wanbegrip voor de rechten van nationaalsocialisten).

De Centrale Raad van Beroep nu — en wij verzoeken onzen lezers dit taaie stukje door te bijten — zegt in zijn uitspraak het volgende:

Overwegende, dat eischer (De Burgemeester van Hilversum — Red.) bij het beroepschrift als grief tegen de aangevallen uitspraak vooreerst heeft aangevoerd:

dat gedaagde

„1. door zijn optreden zich deelgenoot maakte van de actie, door na zijn aanvankelijk afraden, later mede te werken aan het opstellen der redactie en de leerlingen in hun verzet te stijven en hen te doen veronderstellen, dat zij iets zeer minimaals deden;

2. door zijn verheimelijken van de beraamde plannen, deze heeft doen slagen;" en

dat naar zijn (eischers) meening het Ambtenarengerecht deze beide factoren niet voldoende zwaar heeft afgewogen, ja zelfs de eerste vrijwel geheel heeft genegeerd;

Overwegende dat het Ambtenarengerecht de onder 1. vermelde factor inderdaad buiten aanmerking heeft gelaten, doch dit volkomen terecht heeft gedaan, aangezien het aldaar beweerde aan gedaagde bij het bestreden strafbesluit in het geheel niet ten laste was gelegd;

Overwegende dat in dat hierboven letterlijk overgenomen besluit aan gedaagde immers duidelijk en uitsluitend is verweten, dat hij zich aan een ernstig plichtsverzuim heeft schuldig gemaakt, omdat hij zich over het voorgevallene op 31 Augustus 1941 niet aanstonds met den rector van het gymnasium heeft verstaan;

Overwegende dat eischer ook in zijn in eersten aanleg ingediende contra-memorie de onvoldoende plichtsbetrachting ter zake waarvan de straf is opgelegd, in dienzelfden zin heeft omschreven, daarin n.l. onder meer heeft aangevoerd:

„dat hij het als een onvoldoende plichtsbetrachting van zeer ernstigen aard blijft beschouwen, dat klager, toen deze op de in de stukken bedoelde vergadering van gymnasiasten van het Hilversumsche gymnasium kennis nemende" (bedoeld zal zijn: had genomen) „van het voornemen in een of anderen vorm te protesteeren tegen een van overheidswege bevolen maatregel, niet aanstonds den rector van genoemde onderwijsinrichting van het gebeurde op de hoogte heeft gesteld;"

en voorts:

„dat dus niet het zwaartepunt van het genomen besluit moet worden gezocht in de gevolgen van het protest, doch in het nalaten van den plicht tot onmiddellijke mededeeling aan den rector en van het plegen van overleg met den rector toen daarvoor nog tijd was;"

alsmede:

„dat, ook al moge worden aangenomen, dat klager in geen enkel opzicht mag worden beschouwd als bevorderaar van handelingen, welke het gymnasium in een kwaad daglicht zouden kunnen doen stellen (i.c. werd het tegendeel bewezen), hier tegenover kan worden opgemerkt, dat een tegenovergestelde houding van een leeraar van een belangrijke onderwijsinrichting als het gymnasium ook geenszins zou kunnen worden aanvaard;

dat juist van een leeraar als klager, die zich in zijn klaagschrift erop beroept, zich steeds en ook in de tegenwoordige bijzondere omstandigheden als een loyaal verantwoordelijk en plichtsgetrouw ambtenaar te hebben gedragen, had mogen worden verwacht, dat hij zijn rector niet in onwetendheid had gelaten van een ernstige gebeurtenis, als waarbij klager werd betrokken en hij derhalve de gevolgen van zijn nalatigheid zal moeten dragen, hoe betreurenswaardig die ook voor hem mogen zijn"

Overwegende voorts ten aanzien van het hierboven onder 2 vermelde, dat eischer door in het beroepschrift te gewagen van een „verheimelijken"

Parlementarisme heet. Practisch als immer wist de kaste onbruikbare elementen uit te stooten en versche, geschikte elementen in zich op te nemen, maar niemand gelukte het, al beschikte hij over de grootste deugden en de schitterendste talenten tegen haar goedvinden zich een plaats in haar te veroveren. Uitbreiding van stemrecht had ten gevolge, dat de aristocratie door plutocratie vervangen werd. Het stelsel bleef hetzelfde: een kliek beschikte over het land.

Een keerpunt in de geschiedenis van Engeland was de ontdekking der zestiende eeuw, dat de toekomst op het water lag. Oud-Engeland leefde voor een zeer groot deel op het land en van akkerbouw. Zoowel de heeren als de kleine pachters waren er toen beter aan toe dan tegenwoordig. Een reiziger der 15de eeuw merkt op, dat de Engelschen minder met zwaren arbeid worden geplaagd dan andere volken, en dat ze meer oog en hart hebben voor geestelijke belangen. Dat is alles anders geworden sinds Mammon, de god van handel en industrie, er de zege heeft behaald. De katastrofe, die door het inslaan van een nieuwe richting werd bewerkt, was volledig, wijl zij een volk trof, dat in twee deelen was gesplitst. „Wat men onder kultuur verstaat, omvat godsdienst, school, leger, kunst, wetgeving, leefwijze, maar op zoodanige wijze, dat een geheele natie er in deelt, dat ieder, ook de eenvoudigste mensch er partij van trekt." In Engeland was dat onmogelijk. H. St. Chamberlain zegt: „zoodra de brave Angelsaksische boer in een zeeschuimer was ontaard, stond daar het blonde beest, dat de Duitsche philoloog in zijn waanzinsdroom aanschouwde; en zoodra de fijne edelman der vijftiende eeuw belangstelling in de dingen des geestes had verloren en geldgierig was geworden, stond daar de onbarmhartige slavenhandelaar, die van den Spaanschen geweldenaar enkel door zijn huichelarij verschilde."

Om ons te toonen langs welke wegen Engeland is afgedwaald, herinnert de zoo even genoemde Engelschman aan het proces van Warren Hastings, ons door Macculey op zoo welsprekende wijze voor oogen gesteld. Aan dien Gouverneur-Generaal vooral dankt Engeland zijn heerschappij in Indië. Met Machiavellistische sluwheid wist hij de verschillende gewesten, stammen, geloofsbelijdenissen, koningshuizen tegen elkander uit te spelen, en ze daarenboven allen tegen de met Engeland wedijverende Franschen op te hitsen. Hij was een man met veel verstand en ijzeren wil, maar in politiek opzicht volstrekt gewetenloos. Hij beschermde de grootste schurken, wanneer hij daardoor de belangen van zijn handelsmaatschappij meende te kunnen dienen. Om haar buidel te kunnen vullen, duldde hij de afschuwelijkste wreedheden en schandvlekte hij den naam van Engeland. In 1786 trad Burke op met zijn aanklacht tegen Hastings. Tien jaar lang werd het proces sleepende gehouden. Telkens kreeg men opnieuw te hooren, dat Hastings de inkomsten der maatschappij van 3 tot 5 millioen had weten te verhoogen. Nog heden ten dage worden die cijfers in de Engelsche geschiedboeken ter rechtvaardiging van Hastings aangehaald; hij had daarenboven den beruchten opiumhandel uitgevonden; zou zulk een genie gestraft worden? In de laatste van zijn groote redevoeringen sprak Burke in het Hoogerhuis deze eeuwig gedenkwaardige woorden: „Mijne Lords, wanneer gij de oogen sluit voor zulke schanddaden, dan maakt ge van ons, Engelschen, een natie van helers, een natie van huichelaars, een natie van leugenaars, een natie van valsche spelers; het karakter van Engeland, waaraan wij het meer dan aan onze wapenen en aan onzen handel te danken hebben, dat wij een groote natie geworden zijn, dat karakter zal voor eeuwig verloren gaan. Zeker, ook wij kennen de macht van het geld en wij gevoelen haar; tegenover die macht beroepen wij ons op u, opdat gij rechtvaardig moogt zijn, onze zeden en onze goede eigenschappen redden, ons volkskarakter en onze vrijheid beschermen."

Op 23 April 1795 werd Warren Hastings vrijgesproken. Ook die dag was een keerpunt in de geschiedenis van Engeland, voor de toekomst beslissend. Het nieuwe Engeland dat reeds lang uit het oude bezig was op te groeien, was nu volwassen. Op Hastings als privaatpersoon was niets aan te merken, maar in het vermeende belang van zijn vaderland deinsde hij voor geen leugen, geen meineed terug, verried hij wie hem vertrouwde, weigerde hij onschuldigen te beschermen, hielp hij misdadigers op den troon; hij keek den anderen kant uit, wanneer de afschuwelijkste wreedheden werden gepleegd, wilde er niets van hooren, ontsloeg de Engelsche ambtenaren, die vol ontzetting daarvan berichtten. „Hastings," zegt Chamberlain, „is het type van den moderen Engelschen staatsman! Sir Edward Grey gelijkt op hem."

Het bovenstaande werd overgenomen uit „De Toekomst" van 17 Juli 1915. Het oordeel over Engeland blijft door de tijden ongewijzigd!

(Vervolg van pag. 11)

Waar zijn de schuldigen?

hij mensch is. En het is teekenend, dat de opgezette val der verzoeking door den bijbelschrijver geteekend wordt met de woorden: gij zult zijn als God. Maar hij wordt niet God, hij blijft niet anders dan mensch.

Het is goed, dat we ons deze zicht- en tastbare waarheid van iederen dag goed voor oogen houden. **In het bijzonder in onzen tijd. Het heeft immers nu den schijn alsof de mensch al een goed eind gevorderd is op den weg naar souvereiniteit, alsof de greep naar de almacht hem niet zal mislukken.**

De heer Van Krugten weet echter ook wel, dat er „gewacht" moet worden: hij schrijft in hetzelfde artikel „Volhouden":

.... we moeten in ons leven niet, kan het zijn, **nooit** versagen.

Ongetwijfeld is dit niet zelden bij ons gewoon moeilijk. Het kan toch zoo donker wezen in en om ons, dat we met den besten wil ter wereld geen enkel lichtstreepje aan het firmament kunnen ontdekken. Om dan toch niet te wanhopen, niet te versagen, kost de grootste inspanning, welke onmogelijk onbeloond kan blijven. Ze zal vrucht dragen in het leven. **Ook al is het niet aanstonds. Wie niet versaagt, die kan ook wachten, hoe moeilijk het wachten ook zijn kan.** Is er wel iets moeilijkers, dan wachten? Wanneer het eene uur na het andere, de eene dag na den andere verstrijkt, terwijl we uitzien met verlangen, wachtend op de vervulling van onze wenschen?

Welke wenschen vervuld moeten worden, zegt de schrijver niet, maar ieder gemis aan het positieve, wat het kenmerk is van het nationaalsocialisme, mankeert. Ook deze schrijver zal door zijn lezers wel worden begrepen en vooral zijn slotwoorden zullen hen sterken in hun koppig, zinloos, onverantwoordelijk verzet:

.... Volhouden, hoe moeilijk het ook moge schijnen, trouw blijven aan een gegeven woord, hoe zwaar het moge vallen, open en eerlijk strijdend tegen alles wat valsch en onteerend is in een sterk vertrouwen.. het woord van den grooten Oom Paul: „Alles sal reg kom" heeft ook nu nog zijn volle waarde.

Maar over woord-breken van eigen menschen t.a.v. een aan een tegenstander gegeven woord wordt niet gerept. Nee, nee.... dat hoeft ook niet! Daar is van volhouden geen sprake.... daar komt alleen maar dat prachtige woord van Haar, die eens wegliep, in aanmerking: „*Saboteer!*"

Want wanneer we in diezelfde „Koerier" van 5 Mei een bijdrage aantreffen, waarin opmerkingen voorkomen als:

....Heb ik nog 40 gram thee tegoed of niet soms?....

....Krijgen we over een paar maanden weer aardbeien of niet soms?....

....Maar wat zal dat 17 Mei een feest zijn als we 40 sigaretten per week zullen krijgen, nu heb ik 2 weken precies 20 stuks gehad voor mijn dure centen. En als je dan weer een kopje echte thee kunt drinken met wat er bij hoort, wat een weelde, wat een overvloed....

dan zijn dat diezelfde opmerkingen, aanmerkingen, stekeligheden en flauwiteiten die je op het achterbalkon van de tram hoort van onbekende ongenoemden.... maar *hier* zijn het *autoriteiten*, die aan het woord zijn: zwart op wit nog wel.... je kunt het lezen en herlezen!

„Heb je dat gelezen vanneh..?"

„Hij zei't het toch maar...."

Zij zijn *dorpsautoriteiten*, en hun invloed is groot! Juist daardoor! En *zij* zijn de schuld van stijgende criminaliteit.... en *zij* zijn het, die met handgebaar en glimlach hun onschuld belijden.... in diep besef van hun verderfelijken invloed op duizenden en tienduizenden onschuldigen, die te hunnen laste veroordeeld.... of zelfs gefusilleerd worden! Maar ook *hun* dag komt! Dat deze echter snel moge komen! Voor de rust en de eer van ons volk!

CORRESPONDENTIE

De anonieme Haagsche briefschrijver, wiens schrijven aanvangt met de woorden: „Het Nat. Socialisme heeft heel mooie eigenschappen" wordt verzocht zich nader met de redactie in verbinding te stellen. Op vertrouwelijke behandeling van alle vraagstukken kan worden gerekend.

Uw adres

Cafe v. d. Eijken

Tijdens Saison
Zeeuwsche Mosselen

VIJZELSTR. 49 - AMSTERDAM
TELEFOON 31208

Te Amsterdam, op 't Rembrandtsplein,
Kunt ge onder elkander zijn,
Maakt dus gebruik van onzen tip
En bezoekt allen CAFÉ TRIP
REMBRANDTSPLEIN 35, Tel. 37157

WIJ KOOPEN ALLE SOORTEN
OUD PAPIER
VAN DRUKKERIJEN, FABRIEKEN ENZ.
WED. C. BENDER
RUSTENBURGERSTR. 34-38 - TELEF. 95061

EDUARD WESSING & ZOON

ASSURANTIEBEZORGERS
Rokin 88—90, Tel. 30760 en 47844
verzorgen op vakkundige wijze
AL UW VERZEKERINGEN
Individueele behartiging Uwer belangen

Zuigers

Wij fabriceeren (gieten) zuigers voor iederen motor
Alle typen FORD met olieveer onder de pen

N.V. Handel-Mij. Otto Müller
Kerkstraat 425-427, AMSTERDAM-C

De Verkeers Politie Gids

is het EENIGE politieorgaan, dat naast vak-literatuur

blijken geeft

den NIEUWEN TIJD, die wordende is, te verstaan.
Vraagt PROEFNUMMERS aan de Administratie: Kerkstraat 375
Amsterdam-(C.) Telefoon 36471

AMSTERDAM
Hotel-Café-Restaurant „NEUTRAAL"
AMSTERDAM, Damrak 8
TELEFOON 45403 en 47510
Logies met uitstekend ontbijt vanaf f 2.-
Div. Bitters 20 ct. Thee en Koffie 15 ct.
M. W. RABE-KOCH

Het adres voor onze archieven, afvalpapier, confectieafval en lompen, oude metalen in elk kwantum is?

Gebr. THEUNIS

AMSTERDAM, Lijnbaansgracht 55-70
Telefoon 49326

H. E. KOOT

MANUFACTUREN
CORSETTEN
Vijzelstraat 88, Tel. 37971
AMSTERDAM
Geopend van 9-1 en 2-5.30 uur

MEUBELEN — COMPLETE WONINGINRICHTINGEN, GROOTE VOORRADEN, LAGE PRIJZEN

huis en haard

120 MODELKAMERS
HEERENGRACHT 500
VIJZELSTR 77 A'DAM
TEL. 31215

---

voor KLAVARSKRIBO muziek
MUZIEKHANDEL „CRESCENDO"
VRAAGT GRATIS PROEFLES
Bewindvoerder kam P. SCHUURMAN
AMSTERDAM — WESTEINDE 10 — TELEF. 40439

Drukkerij „ELCO"

J. L. BUITENDIJK — Treuhänder
Groenburgwal 4—12, Amsterdam-C,
Tel. 43711. Speciaal ingericht voor
Periodieken en Kleurendruk

KAMERADEN uit UTRECHT en omgeving, voor

BOEKEN

OP ELK GEBIED, NAAR DE

STICHTSCHE BOEKHANDEL

NOBELSTRAAT 29 — UTRECHT — TELEF. 11372

DE FÜHRERBUSTE -EN PLAQUETTE

Elke volksgenoot dient thans in het bezit te komen van een buste of plaquette van onzen Germaanschen Führer.
Om elk daartoe gelegenheid te geven kunt U regelrecht van de fabriek betr.

Buste	hoog 15 cm.	witte	uitvoering	f. 3.10	No. 512
„	„	bronzen	„	f. 3.30	No. 515
Plaquette	hoog 15 cm.	witte	uitvoering	f. 1.95	No. 527
„	„	bronzen	„	f. 2.15	No. 529

Levering na ontvangst van het verschuldigde bedrag op postr. 453510 L.N.V.
Kam. J. W. de Boer
IN ALLE PLAATSEN WEDERVERKOOPERS GEZOCHT
Br. WESTLANDGRACHT 65 AMSTERDAM W.

Werkgelegenheid voor oud-legioen-soldaten Vrijw. Legioen Nederland

Voor eervol ontslagen vrijwilligers van het Vrijwilligerslegioen „Nederland" bestaat in Den Haag een zeer goed betaalde werkgelegenheid. Zij, die hiervoor in aanmerking wenschen te komen, moeten zich zoo spoedig mogelijk schriftelijk of mondeling melden bij de Afd. Personeel van het Hoofdkwartier van het Vrijwilligerslegioen Nederland, Koninginnegracht 22, Den Haag. Schriftelijke meldingen moeten nauwkeurige gegevens van den candidaat bevatten alsmede een bewijs van goed gedrag.

„Voor de vuistweg spreken"

Schriftelijke cursus om te leeren spreken in het openbaar, door Alf. Donders, docent in de redekunst te 's-Gravenhage. Nieuwe, baanbrekende methode. Geïllustreerd prospectus (30 blz.) franco per post na storting van 22 ct. op postr. 12.42.42 of inzending van 22 ct. aan postzegels bij **Dondersschool, Laan van Meerdervoort 495, 's-Gravenhage**

N.V. JAN SPIERDIJK

Oudste adres voor
MEUBELEN
Groote Markt 20
hoek Luth. Burgwal
Tel. 11652 — DEN HAAG
SALON-, HUIS- EN SLAAPKAMERS

KOSTER & LUIJTERS

Geraniumstraat 3 * DEN HAAG
Telef. 332645 - 338696
LOODGIETERS EN SMEDEN

Bezoekt de

RESI BAR

Korte Poten 18 - Den Haag
Het toppunt van gezelligheid.
aanbevelend,
PIET RIJKEN en RESI LINDNER

JOS. DRIESSEN

BREDA

Fabriek van
Verfkwasten en Penseelen
Alle aanverwante schildersartikelen
Uitsluitend beste kwaliteiten
Specialiteit:
„BATAAFKWASTEN"
Nederlandsch Octrooi No. 46996

Wie Ratelbands brood eet weet kwaliteit te waardeeren

Arnhemsche BREIFABRIEK

„KANO"

KAN & Co. — TELEFOON 22120
ARNHEM

VERKOOPLOKAAL
ROERMONDTPL. 88 ARNHEM
TELEFOON 20628

T. Ganzenkolk

BEËEDIGD MAKELAAR EN TAXATEUR

Uw adres voor
BETER BROOD EN BANKET
RATELBAND
STEENSTRAAT - ARNHEM
TELEFOON 26084

HOOG- BETON- WEGEN- **BOUW** AANNEMERSBEDRIJF **P. en J. REYNHOUDT**

GROND- EN HEIWERKEN

1e WETERINGDWARSSTR. 50a, AMSTERDAM C., TEL. 40517

K 2745